

לולב וערבה פרק רביעי סוכה

מח:

עין משפט
נר מצוה

א | מ'י פ'י מהל' תמדין
הלסס ו|
נב | ב מ'י שס הלסס ח:
ס | ג מ'י שס הל' ט:
סא | ד מ'י שס הל' י:
ה | מ'י פ'י מהל' חסורי
מונח הל' י|
סב | ו מ'י פ'י מהל'
מעשה הקרנות
הלסס יא:

רבינו חננאל

פי | אומנע הוי מיט
המים שאטן שראבן
בשמתה חור הוי מן
המעין | לפיכ שנינו
השילה | אוממיט
מסבין | ע"אבי-המיד
חור | עבליה באר
על געווי רעמוולו דע
בארוניק | עלה לבש
ופה לשמאל | וזה
על געויל למובח
דרן מיט מקסין ווידן
(על העקב) (דרן שמאל)
חור מן | דברים | עשוי
דרן שמאל וחורין |
העקב | ואלו מן
הדין | ודין | עתה
ברכה | ברוכה | מיט
הדין | של | תעשה
עולת העוף | של | תחת
כעש | חור | מנבח
שניו | שר | שרועה
פאת | מ | ספ | אחד
לחור | (לחור) | שר
רחה | והאחד רק
מפני | שפני | שפני
מתי | ה | רחה | אר
מלו | ה | מן
לח | (שעה) | מ
המסבין | ל | חור
ל | ל | אשכן
בנין | חור | חור
שאר | חור | חור
לכש | ח | חור
דין | חור | חור

במין חושמין דקין. פירש בקונ"ט
בחוטמו והסבין מערה (ה) מים
דרך החוטמין ע"ג המוצה ובמוצה היה
לשימין על מוצה שהיו חלולין מים ועמו
כל אלוה העין מחוץ למערה על המלא
מקלה על גג המוצה ומשם נלקב
המוצה ומשם לשימין דלמא הוא
דמנקב הספלים יורדין לשימין ממין
שני נקבי החוטם ולא שהיה בולט
ממין חוטם כי היא דלת דמסתמ
מדות (פ"ג מ"ד) גבי דמיס וצקין
מעצבת דרומית היו שני נקבים ממין
שני חוטמין דקין שהדמים ניתמין על
יסוד מעצבת ועל יסוד דרומית
ויורדין צקן ומתעצבים בלמה ושמה
ממין בלית חוטם היו עשוי על הנקב
שלא יפול עליו דבר לסתמו:

אחד מעובה ואחד דק. פירש
בקותרים אחד מן הנקבים
מעובה משמע שרובה ולומר שהיה
הנקב רחב וגדול זה מזה ולומר מעובה
משמע שזויל הספל היו עבים וממון
כן אין המשקה ממחר ללאת:
שריין והמים מציין פסולין ייבי
סובב. שמה שמה מן
נחש והאדם מערב צמים וימלא
שזיו מוסק מים כשישור שזרי האדם
משלים לשיעורן כך פירש בקוטרם
ויחנן פירוש זה למאי דסלקא דעמיה
ומעיקרא בגמרא דפרך (לקמן ג.)
ויעבריהו כמנחת אלל לפי מהסגנא
מפרשין משום הקריבהו זה לפתחן
מנא הג"ח. דחוקשין ומרשין
בשאיבת מים על ניסוך כך פ' הקוטר'
ועוד יש לפרש דמגלן דמי השילוח צדי
ומפרש מדמכחיז ממעיני השילוח:
של

וְיוֹטֵט אֶחָד בְּסֶפֶל וְנִקֵּב אֶחָד
בְּפִי הַסְּפִלִים וְהַגְּסָמִים מִקְלָחִין
נִקֵּב שְׁבַע הַמַּיִם וְהָיִין יוֹרְדִין
וְנִקֵּין וְזוֹ תִּימָה גְדוֹלָה מִנֵּין לוֹ

כמין שני חוטמין דקין
דק כדו שיתו שניהם
של מים מזרחו של יין
של יין ושל יין לתוך
אומר ואלו היה מוסף
אומר לו הגבה ידך
על גבי רגליו ורגמיה
במעשהו בחול כך
שהיה ממלא מערב
שאנה מקודשת מן
המזבח וכללם

השחיין והמים מגולגלי
גמ' מנא הנימ' אמר
ישאבתם מים בששון
חד שמיא ששון וחד
לשמחה אנא עדיפנא
ושמחה ישיגו וגו' א'
עדיפנא מינך דכתיב
א"ל ששון לשמחה ח'
פרווקא דכתיב יכי
שמחה לששון חד י'
מיא דכתיב ושאבתם
מינא דשמיא ששון
דתמלו לי מים לעלמא
מים בששון א"ל א'
כדאמרת השתא ד
דהוא גברא משוינן
מיא: עלה בכבש

כמין שני חוטמין דקים. והכהן מערה צפי הספלים וגם המזבח ובמזבח היה נקב שהיו עמוקין וחלולים מאד.

(וַאֲחֵר) מְעֻכָּה וַאֲחֵר
 כֻּלְיָן בִּבְת אַחַת מְעֻרְבּוּ
 אַ עֵרֶדָה שֶׁל מִים לַתּוֹךְ
 הַיּוֹרֵדָה מִיָּצָא יוֹרֵדָה
 כֹּל שְׁמוּנָה¹² וּלְמַנְכָּה
 שֶׁפָּעַם אַחֵר נִסָּךְ אַחֵר
 כֹּל הָעַם בְּאַתְרוּגְיָהּ
 מְעַשְׂהָ בִשְׁבַת אֵלָּא
 שְׁבַת חֲבִית שֶׁל זֶהָב
 וְשִׁילּוֹת וּמִנְיָה בִלְשׁוֹנָהּ
 יָדָה מִמָּלָא מִן הַכִּיּוֹר
 פְּסוּלִין לִגְבֵי מִזְבֵּחַ:
 רַב עֵינָא דִּאֲמַר קְרָא
 וְגו' נִהְיָ תִרִי מִיָּנִי
 שְׁמִיחָה שְׁמַחָה א"ל שֶׁשּׁוֹן
 מִינָךְ דְּכִתִּיב: שֶׁשּׁוֹן
 לְ שְׁמַחָה לְשֶׁשּׁוֹן אֲנָא
 שְׁמַחָה וְשֶׁשּׁוֹן לִיהוּדִים
 יוֹמָא שְׁבָקוּךְ וְשִׁוּיךְ
 בְּשִׁמְחָה תִּצְאוּ א"ל
 יוֹמָא שְׁבָקוּךְ וּמָלוּ בְךָ
 מִיָּמִים בְּשֶׁשּׁוֹן א"ל הֲוָא
 לָדִי אֲבָהוּ עֲתִידִיתִי
 דְּאֵיתִי דְּכִתִּיב וְשִׁאֲבָתֵם
 יִהְיֶה הוּא כְּתִיב לְשֶׁשּׁוֹן
 כְּתִיב בְּשֶׁשּׁוֹן מִשְׁכִּיָּה
 לִיָּה גִּוְרָא וּמִלִּינָן בִּיָּה
 וּפְנָה לְשִׁמְאָלוּ כו':
 מִלּוּבָה עוֹלִין דֶּרֶךְ יִמִּין
 הַדְּבָרִים הֵלָלוּ שְׁעוֹלִין
 יִסְתַּךְ הֵינָן וְעוֹלֵת הָעוֹף
 מִשְׁחִיר דְּרֵמָא אֲמָא
 יִינֵן וְשֶׁל יִין לַתּוֹךְ שֶׁל
 מִיּוֹן ב' חוֹטְמִין וְכו':
 הַיּוֹרֵדָה אֹמֵר בְּלוֹג הִיָּה
 מֵאָרְבָּן רַבֵּנָן חֲמָרָא סְמִיךְ
 וְקִצְרָא אֵיתִי לִיָּה
 דִּידָה שֶׁל מִים וַאֲחֵר שֶׁל
 שְׁנֵיהֶם כֻּלְיָן בִּבְת אַחַת
 שְׁנִיטָךְ עַל גְּבֵי רִגְלָיו
 הַמִּזְבֵּחַ וְהִבְיָאוּ בּוֹל שֶׁל
 שְׁלָא יִרְאָה מִזְבֵּחַ פְּגוֹם
 שְׁכָל

ורמז: ומקיסין ויורדין דרך
 על כנש שהיא לשמאלו בעליין
 ורמזונה אמר כל פינה שהיא
 סכנת ובהים (דף סב): מוין
 מן מעריבת דרומית שהיא לשם
 פנים ששמה נקיסם שנהל
 ויהי בעשן: ומורדין על העקב
 שמאל המעטין: כשרכתם במו
 לה כדכתיב (ויקרא ה) והשלך
 ובה כ' אחה כדתיב במסכת
 העוף קצין ועושין אותה
 מסינין. דבעי אחר
 יד היינו ג' לוגין שהיה
 דאילו כ' יסודו רחב וקצר
 תר על קצר טפי מייחורא דמע
 כ' כשר לעבודה בסמימה וז':

חוטם אחד בספל ונקב אחד בחוטמו
הנפכים מקלחין ויורדין דרך החוטמין על
שבו המים והיין יורדין לשימין של מזבח
: אחד מעובה ואחד דק. אחד מנקבים

מעבדה אחת של יין ואחד דק אחת של
מים: שיהו שניהם כלים כאלה.
כדמפרש בגמרא שהמים ממחרים:
לכאול לפיכך תיךר שיהא הנקב דק:
ה"ג מערבנו של מים מורחו של יין.
הספלים נחונים אכל הקרן זה לפני
זה סמוכין זה לזה אחד לגד מערב
ואחד לפנים הימנה דהיינו למורח:
ר' יהודה אומר כו'. דמחרי פליגי
אשליה לגוין קאי ואשכנח דקאמר
ת"ק ואחא רבי יהודה למימר אף
בשממי מנסכים: הגבה אח ידך.
שגראה שחתן המים בשפל לפי.
שהלדוקין חין מדיין בניסוך המים
שפעם אחת נסך לדוקי אחד את
המים על רגליו: שאינן מקושש.
לא נחמנכה לעבודת הימנו שחא
קדושה לכל שרת דקיימא (וימא)
דף י"ב: כלי הכלים עששה משא

משיחתו מקדשתו מכאן ואילך עובדות
מתוכנתו (ובגמרא) פתרה מ"ט ממלואים
בשאלו מקודש: היה ממלא מן
הכור. מן המים שבחור הכור מן
הכור. אש"פ שנשתה ויורקש לכלי
שרת ומקדש מימיו אין נפסלין בלינה
שהיו משקעין אותו מנערה בצור
כלומר כבשר יומא (דף ג.) אף
הוא עשה מוכיז לכור שהיו משקעין
בנוכחי הכור שלא יהו מימיו נפסלין
בלינה: שהיו והמים מגולים כו.

מוסף רש"י

[illegible]

דרם חטאת ולו מידו
 הממכרת לו היקון ארבעים
 נעזרתו יורדן מחטו
 כל כנס שחז שחט
 לעלים נכונה עניינים
 חורן ^{בז' 30}
 העולה לשלשה דברים
 הללו. תרומה נקין
 מערבות הדומים שערין
 דרך שמאל. נכסות
 עולם למחנה בית לשחל
 כלום הקין וכסנמח חדר
 על הקנן דרך עלייה
^{בז' 30} חורן ^{בז' 30} של
 מלה. מלה שחמח ^{בז' 30}
 לא מפני שחמח ^{בז' 30}
 לעבודה. שחמח על וכן
 שחקין ^{בז' 30} נמסין
 ואולי של מנס שחן ^{בז' 30}

תורה אור השלם

1. וישאבתם מים כששן
ממעין השדה;
2. ישיעוהו י ב
3. ופריה י שבעו ואלו
ציון תהיה ונשתה עולם
דלאשם ששן ששמה
ישיעו תסן יגון ואנחה;
ישיעוהו י
4. ובכל מדינה ומדינה
ובכל עיר ועיר ומדבר
אשר דבר תשקל ודורו
מגיע שמה תשקל ויום טוב
ילודם שמה ויום טוב
ורבים מעמי הארץ
יתחדים בן נגל דאשן
היהודים עליהם;
אסתר ה ז
5. כי בשמחה תצאו
והקשלתם ופוצלם יהיה
ובכלותם ויפצלו למינים
נה וכל עצי השדה
ישאבתם;
ישיעוהו י ב

הגהות הב"ח

(א) תום ד"ה כמין חוטמין
וכו' מערה נפי הספלים
כ"ל ותיבת מים נמחה: